

Miljöhälsosektionen

Tid 18.09.2025 kl 17:00–19:00

Plats

Ärenden som skall behandlas

Ärende	Rubrik	Sida
1	Mötets laglighet och beslutförhet	3
2	Protokolljusterare	4
3	Veterinärvårdens subventioner 2026–2027	5
4	Beslut om omfattningen av organiseringsansvaret för veterinärtjänster enligt 9 § i veterinärvårdslagen (285/2023)	7
5	Miljöhälsosektionens budget för år 2026 och ekonomiplan för åren 2027–2028	14
6	Besvär över regionförvaltningsverkets beslut om skyldighet att istandsätta grannens borrhunn i Sibbo / svar till Vasa förvaltningsdomstol	16
7	Besvär över Regionförvaltningsverket i Södra Finlands beslut 6.6.2025 nr 182/2025 som gäller miljötillstånd för förbränningsanläggning för farligt avfall och tillstånd att inleda verksamheten i Vanda / Utlåtande till Vasa förvaltningsdomstol	19
8	För kännedom	25

Delatagare

	Namn	Uppgift
Närvarande	Andersson Christer	ordförande
	Luukkainen Hannele	vice ordförande
	Hakasaari Petri	ledamot
	Hyhkö Matti	ledamot
	Kohonen Eila	ledamot
	Lehtimäki Roosa	ledamot
	Lind Petra	ledamot
	Nurmi Jaakko	ledamot
	Wallén Göran	ledamot
	Westermarck Henrik	ledamot
	Blomgren Cecilia	sakkunnig
	Jansson Petronella	sakkunnig
	Tiainen Tiina	föredragande
	Nieminen Riitta	sekreterare

Miljöhälsosektionen

1

Mötets laglighet och beslutförhet

Miljöhälsosektionen 18.09.2025

Miljöhälsosektionen konstaterar mötet lagenligt sammankallat och beslutfört.

Miljöhälsosektionen

2

Protokolljusterare

Miljöhälsosektionen 18.09.2025

Miljöhälsosektionen väljer två protokolljusterare.

Miljöhälsosektionen

3

Veterinärvårdens subventioner 2026–2027

Miljöhälsosektionen 18.09.2025

2614/11.05.08.01/2023

Beredning och tilläggsuppgifter
tillsynsveterinär Petronella Jansson,
tfn 040 480 4596, petronella.jansson2@porvoo.fi

Enligt 22 § i veterinärvårdslagen (765/2009) har kommunen fått delta i de kostnader som de till kommunens veterinärvård hörande grundläggande veterinärtjänsterna eller akut veterinärhjälp förorsakar ägaren till eller innehavaren av ett husdjur (så kallad subvention).

Miljöhälsosektionen godkände 16.11.2023 att Borgå stad vid produktionen av veterinärtjänster inom miljöhälsovårdens samarbetsområde deltar i de besöksarvoden och resekostnader som ägaren/innehavaren av produktionsdjur i verksamhetsområdet 1.1.2024–31.12.2025 skulle betala till den del som enkelresan till djurhållningsplatsen, som utgör en grund för stadsveterinärens arvode, överstiger 50 km.

Enligt 14 § i veterinärvårdslagen (285/2023), som träder i kraft 1.1.2026, för de veterinärtjänster som kommunalveterinären tillhandahåller ska veterinären ta ut i tjänstekollektivavtalet fastställt arvode av husdjurets ägare eller innehavare. När det gäller de besöksarvoden och ersättningar för resekostnader som tas ut för sådana veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret som tillhandahålls på djurhållningsplatsen tas det av ägaren eller innehavaren emellertid ut högst det belopp som fastställts av organisatören som är skäligt med beaktande av längden av de besöksresor som görs i området och prisskillnaderna för tjänster på grund av dessa samt en jämlik bemötande av kunderna. Resten tas ut av organisatören.

Avsikten med subventioner är att trygga ett jämlikt bemötande av näringsidkare oberoende av var förvaringsutrymmet för djur finns. Kunderna kan inte påverka var veterinärvårdens verksamhetsställen är belägna och från vilket ställe kommunalveterinären vid respektive tidpunkt beger sig på en besöksresa. Subventioner är också motiverade av djurskyddsskäl: näringsidkarna håller produktionsdjur yrkesmässigt, och verksamhetens resultat är beroende av kostnaderna. Priset på djurets vård får inte heller under bli så högt att det utgör ett hinder för vård.

Miljöhälsosektionen

Prissättningen av kommunala veterinärtjänster baserar sig på den kommunala veterinärtaxan, som är en bilaga till tjänstekollektivavtalet. Längden på en enkelresa till produktionsenheten påverkar besöksarvodets storlek.

Till stadsveterinärer betalas en ersättning enligt separat utredning för den del av besöksarvodet för vård av produktionsdjur med eventuella tillägg som hänför sig till enkelresans del som överskjuter 50 km samt kilometerersättning för den överskjutande delen.

Kostnadseffekten av subventionerna är cirka 1100 € per år, vilket har beaktats vid beredningen av budgeten 2026.

Miljöhälsovårdschefen:

Vid produktionen av veterinärtjänster inom miljöhälsovårdens samarbetsområde deltar Borgå stad i de besöksarvoden och resekostnader som ägaren/innehavaren av produktionsdjur i verksamhetsområdet 1.1.2026–31.12.2027 skulle betala till den del som enkelresan till djurhållningsplatsen, som utgör en grund för stadsveterinärens arvode, överstiger 50 km.

Stadsveterinärerna tar ut av ägarna/innehavarna av produktionsdjuren resekostnader och besöksarvode i enlighet med att enkelresan är högst 50 km. Till stadsveterinärer betalas en ersättning enligt separat utredning för den del av besöksarvodet för vård av produktionsdjur med eventuella tillägg som hänför sig till enkelresans del som överskjuter 50 km samt kilometerersättning för den överskjutande delen.

Miljöhälsosektionen

4

Beslut om omfattningen av organiseringsansvaret för veterinärtjänster enligt 9 § i veterinärvårdslagen (285/2023)

Miljöhälsosektionen 18.09.2025

1892/11.05.08.00/2025

Beredning och tilläggsuppgifter
Petronella Jansson, I tillsynsveterinär
petronella.jansson2@porvoo.fi
Tiina Tiainen, chef för miljöhälsovården
tiina.tiainen@porvoo.fi

Borgå miljöhälsovård ordnar för tillfället grundläggande veterinärtjänster och akuta veterinärtjänster för alla djurarter i Borgå, Askola, Sibbo, Borgnäs, Lovisa och Lapträsk i enlighet med 11 § i den nu gällande veterinärvårdslagen (765/2009). De ovan nämnda grundläggande veterinärtjänsterna samt grundläggande veterinärtjänster för produktionsdjur i Vanda ordnas som egen verksamhet. Akuta veterinärtjänster utanför tjänstetid ordnas i samarbete med Vanda stad, där Borgå ansvarar för jouten för stora djur och Vanda för jouten för smådjur. Motsvarande tjänster köps för kommunerna Pukkila och Mörskom från Helsingfors universitets djursjukhus i Mäntsälä.

I Borgå miljöhälsovård finns fem tjänster för stadsveterinär-praktiker och två tjänster för tillsynsveterinärer. I praktikertjänsterna ingår joutenskyldighet för att säkerställa tillgång till akut veterinärhjälp samt för att sköta akuta djurskydds- och djursjukdomsärenden utanför tjänstetid. Praktikerveterinärerna erbjuder akut veterinärhjälp och deltar i djurskydds- och djursjukdomstillsynen även under tjänstetid. Under tjänstetid bär tillsynsveterinärerna huvudansvaret för de tillsynsuppgifter som tilldelats veterinärerna. För kundservice och stödverksamhet vid mottagningarna finns dessutom fyra djurskötare inom miljöhälsovården. Veterinärtjänster erbjuds vid tre mottagningar: i Borgå, Lovisa och Sibbo.

Den nya veterinärvårdslagen (285/2023) träder i kraft den 1 januari 2026. Lagen föreskriver kommunernas och miljöhälsovårdens samarbetsområdets ansvar som arrangörer av offentliga veterinärtjänster. Arrangören ska se till att de veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret och som är nödvändiga med tanke på det allmänna intresset finns tillgängliga på vardagar åtminstone under tjänstetid, samt att akut veterinärhjälp även finns tillgänglig utanför tjänstetid. Omfattningen av organiseringsansvaret för veterinärtjänster kommer i fortsättningen att bestämmas utifrån regionala behov. Vid dimensioneringen av de tjänster som omfattas av

Miljöhälsosektionen

organiseringsansvaret ska hänsyn tas till de tjänster som erbjuds av privata veterinärtjänsteproducenter inom området.

I lagens 9 § definieras den minimala omfattningen av organiseringsansvaret: de veterinärtjänster som anges i 8 § ska ordnas för djur som hålls för livsmedelsproduktion och pälsproduktion och akut veterinärhjälp ska ordnas för alla djur.

Övriga veterinärtjänster enligt 8 §, som är nödvändiga för djurens hälsa och välfärd samt för folkhälsan, omfattas av organiseringsansvaret i den mån det är nödvändigt för att säkerställa tillräcklig och rimligt prissatt regional tillgång till veterinärtjänster samt för att trygga en ändamålsenlig skötsel av övriga uppgifter som enligt veterinärvårdslagen åligger samarbetsområdet.

I 18 § i den nya veterinärvårdslagen föreskrivs om universitetsdjursjukhuset som producent av veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret för kommunerna och miljöhälsovårdens samarbetsområden. Helsingfors universitet, som driver universitetsdjursjukhuset, organiserar veterinärtjänster som offentliga veterinärtjänster i den omfattning som krävs för att ändamålsenligt ordna utbildning av veterinärer och veterinärmedicinsk forskning. Kommunerna och samarbetsområdena betalar universitetet för de tjänster som motsvarar det regionala servicebehov de har definierat.

Enligt jord- och skogsbruksministeriets anvisningar ska samarbetsområdet vid bedömningen av servicebehovet ta hänsyn till djurarterna och antalet djur inom området, utreda den regionala marknadssituationen och bedöma behovet av att upprätthålla egen produktion. Samarbetsområdet ska också följa utbudet från privata tjänsteproducenter i området och bedöma hur eventuella förändringar påverkar organiseringsansvaret eller dimensioneringen av de tjänster som ordnas. Organisatören ska regelbundet omvärdera omfattningen av organiseringsansvaret. Med hänsyn till rimlighetsaspekter kan tidsintervallet för en ny helhetsbedömning av marknadssituationen och anpassning till förändringar anses vara minst en ekonomisk planeringsperiod, det vill säga tre år. Detta granskningsintervall överensstämmer bland annat med vad som föreskrivs i 15 § 3 mom. i lagen om offentlig upphandling gällande tidsramen för marknadsanalys i samband med en öppenhetsannons.

För att bedöma servicebehovet inom Borgå miljöhälsovårds verksamhetsområde kartlades antalet djur i området. Det uppskattas finnas cirka 13 000–24 000 sällskapsdjur, dvs. ungefär 1/8–1/4 sällskapsdjur per invånare (källor bl.a. Livsmedelsverket, Statistikcentralen). Enligt djurhållarregistret finns det totalt cirka 360 häststall, varav cirka 110 har fler än 6 hästar. Det finns knappt 60 mjölkproduktionsgårdar i området och sammalagt cirka 160 nötgårdar. Utöver dessa finns det enligt djurhållarregistret cirka 360 fårhållare

Miljöhälsosektionen

och 47 svinhållare. Uppgifterna i djurhållarregistret kan innehålla osäkerheter.

I april 2025 genomfördes en enkät riktad till privata veterinärtjänsteproducenter som en del av kartläggningen av behovet av veterinärtjänster. Enkäten gjordes i samarbete med andra kommuner i Nyland och riktades till aktörer inom Borgå miljöhälsovårds område. Enkäten skickades till totalt 20 aktörer (svarprocent 80). Enligt enkäten finns det ett gott tjänsteutbud för smådjur och hästar inom Borgå samarbetsområde under dag- och kvällstid. Det finns dock ingen privat jourverksamhet dygnet runt i området. Utbudet av tjänster för produktionsdjur är begränsat, och ingen av de privata veterinärer som behandlar produktionsdjur är intresserad av att delta i jourverksamheten.

Vid bedömningen av servicebehovet ska det även beaktas att en privat tjänsteproducent fritt kan välja sina arbetstider och sina kunder, och inte har någon skyldighet att ta emot alla djurpatienter som är i behov av hjälp.

Miljöhälsovårdens samarbetsområde kan producera de tjänster som omfattas av organiseringsansvaret som egen verksamhet eller genom att köpa tjänster från privata tjänsteproducenter. Eftersom det inom Borgå miljöhälsovårds verksamhetsområde inte finns privata veterinärtjänsteproducenter som är både kapabla och villiga att organisera alla tjänster som omfattas av organiseringsansvaret på avtalsbasis, kommer de tjänster som omfattas av Borgå miljöhälsovårds organiseringsansvar även i fortsättningen i första hand att produceras som egen verksamhet. Behovet av tillräckligt omfattande egen verksamhet stöds dessutom av behovet av förutsägbarhet i kostnaderna och kontinuitet i lagstadgade tjänster, samt av att det skulle vara mycket långsamt och kostsamt att återstarta helt utlagda tjänster. Miljöhälsovården skulle därmed även i fortsättningen ansvara för att ordna de veterinärtjänster som anges i 8 § i veterinärvårdslagen (285/2023) inom områdena Borgå, Askola, Borgnäs, Sibbo, Lovisa och Lappträsk. Jouren kan även i fortsättningen ordnas i samarbete med Vanda stad. Upphandling av veterinärtjänster från Helsingfors universitet för kommunerna Mörskom och Pukkila skulle också fortsätta som tidigare.

Att organisera akuta veterinärtjänster dygnet runt enligt den minimala nivå som föreskrivs i veterinärvårdslagen kräver minst den nuvarande resursen av praktikerveterinärer. Om det inte går att tilldela tillräckligt många praktikerveterinärer till jourverksamheten, kan de vilotider som krävs enligt tjänstekollektivavtalet inte garanteras, och den höga arbetsbelastningen som jouren medför ökar risken för hälsoskadlig arbetsbörda. För att säkerställa veterinärernas arbetssäkerhet och en smidig kundservice krävs minst den nuvarande resursen av djurskötare.

Miljöhälsosektionen

I Borgå miljöhälsovård behandlas främst smådjur under tjänstetid, men besök till hästar och produktionsdjur görs flera gånger i veckan. Under år 2024 behandlades totalt cirka 6 300 smådjurspatienter och 1 000 stordjur under tjänstetid. Under jourtid gjordes cirka 250 jourbesök. Helsingfors universitets djursjukhus behandlar cirka 1 500 patienter per år i Mörskom och Pukkila, varav majoriteten är produktionsdjur.

Praktikerveterinärernas månatliga inkomster skiljer sig avsevärt från andra löntagare. Enligt veterinärvårdslagen tar praktikerveterinärer ut en besöks- och behandlingsavgift enligt tjänstekollektivavtalet från djurägarna, samt avgift för användning av läkemedel och material. Den månadslön som arbetsgivaren betalar utgör mindre än hälften av praktikerveterinärens totala inkomster. Om praktiker- veterinärernas rätt att ta emot patienter eller tjänsteutbudet begränsas avsevärt, och detta leder till en betydande inkomstminskning, försämras arbetets attraktivitet. En omfattande begränsning av de tjänster som omfattas av organiseringsansvaret kan dessutom leda till att smådjursägare under dagtid börjar använda andra tjänsteproducenter. Även detta leder till en betydande inkomstminskning för veterinärerna och försämrar arbetets attraktivitet. Om personalens uppsägningar ökar och rekryteringen försvåras, äventyras Borgå samarbetsområdes förmåga att organisera akuta veterinärtjänster samt akuta tillsynsåtgärder enligt djurskydds- och djursjukdomslagen.

Sammanfattning av förslag till omfattningen av
organiseringsansvaret för veterinärtjänster

Inom Borgå miljöhälsovårds verksamhetsområde föreslås att organiseringsansvaret ska omfatta alla tjänster enligt 8 § för produktionsdjur samt hobbydjur. Nedan följer en förteckning över de veterinärtjänster som omfattas av det offentliga organiseringsansvaret:

- 1) allmän undersökning och bedömning av hälsotillståndet i syfte att fastställa djurs hälsa,
- 2) identitetsmärkning av katter och hundar,
- 3) djurhälsobesök enligt artikel 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") samt hälsovårdsbesök vid djurhållningsplatser där djur hålls för livsmedelsproduktion och hälsovårdsplanerna för dessa djurhållningsplatser,
- 4) vaccinering,
- 5) åtgärder för att fördriva och förebygga parasiter,
- 6) nödvändiga grundläggande åtgärder som gäller mun- och tandvård eller, om det är ändamålsenligt med beaktande av åtgärdens omfattning eller svårighetsgrad, remiss till fortsatt vård,

Miljöhälsosektionen

- 7) avhorning och borttagande av hornanlag hos nötkreatur och getter,
- 8) kontroller och undersökningar i anknytning till reproduktion samt behandling av reproduktionsproblem när det gäller nötkreatur, svin, får, getter och renar som hålls för livsmedelsproduktion,
- 9) kastrering av nötkreatur, svin, får, getter, renar, hundar och katter samt sterilisering av katter,
- 10) klinisk undersökning av ett sjukt djur och bedömning av vårdbehovet, tagning av sedvanliga prov och snabbtestning av dem eller sändande av dem för laboratorieundersökningar i syfte att utreda orsaken till djurets sjukdom samt vid behov remittering av djuret till fortsatta undersökningar,
- 11) sådan vård av ett sjukt djur som hålls för livsmedels- eller pälsproduktion som det är möjligt att ge på djurhållningsplatsen och i vilken det också ingår operation av löpmagen på nötkreatur,
- 12) grundläggande vård av första hjälpen-karaktär som behövs för något annat än ett i 11 punkten avsett djur, i vilken det ingår konservativ behandling av störningar i matsmältningskanalen och urinvägarna, behandling av inflammations- och smärttillstånd, behandling av chocktillstånd, behandling av metaboliska störningar, suturering av sår, annan motsvarande vård som högst omfattar ringa kirurgiska åtgärder, immobilisering av frakturer hos de vanligaste små husdjuren samt sådan fortsatt behandling eller läkemedelsbehandling som är nödvändig i anslutning till vården och vid behov remittering av djuret till fortsatt behandling,
- 13) förlossningshjälp i vilken ingår kejsarsnitt på nötkreatur, får, getter och katter,
- 14) avlivning av djur.

Vaccinationer, identifieringsmärkning samt åtgärder för bekämpning och förebyggande av parasiter är centrala i förebyggandet och hanteringen av djursjukdomar. Att dessa tjänster ordnas offentligt säkerställer att området har beredskap att snabbt reagera på djursjukdomssituationer eller hot om sådana, vilket är en del av kommunens lagstadgade djursjukdomsberedskap.

Motivering till den föreslagna omfattningen av organiseringsansvaret:

- nödvändig för att säkerställa ordnandet av nödvändiga veterinärtjänster för produktionsdjur enligt veterinärvårdslagen och med tanke på det allmänna intresset, samt för att säkerställa ordnandet av akuta veterinärtjänster dygnet runt
- nödvändig för att i samarbetsområdet trygga en ändamålsenlig skötsel av de djurskydds- och djursjukdomstillsynsuppgifter som föreskrivs i veterinärvårdslagen
- viktig för att säkerställa tillräcklig och rimligt prissatt regional tillgång till tjänster

Miljöhälsosektionen

Kompletterande tjänster

Enligt 17 § i veterinärvårdslagen omfattas så kallade kompletterande veterinärtjänster som överskrider organiseringsansvaret inte av skyldigheten till bolagisering enligt kommunallagen, förutsatt att tjänsternas innehåll och omfattning är proportionerliga med hänsyn till organisatörens uppgifter enligt denna lag samt de tjänster som privata veterinärtjänsteleverantörer erbjuder inom organisatörens område.

Vid Borgå miljöhälsovårds veterinärmottagningar skulle även i fortsättningen erbjudas ett begränsat antal kompletterande tjänster enligt den nya veterinärvårdslagen (285/2023), vilka inte omfattas av de åtgärder som anges i § 8 och 9 i lagen om organiseringsansvar. Följande åtgärder föreslås ingå i de kompletterande tjänster som erbjuds inom Borgå miljöhälsovårds verksamhetsområde:

- livmoderborttagningsoperation på hund (pyometra)
- kejsarsnitt på hund och andra sällskapsdjur som inte nämns i 8 § punkt 13 i veterinärvårdslagen
- sterilisering av hund, avlägsnande av stor tumör och annan liknande omfattande mjukdelskirurgi
- ultraljudsundersökning
- djurskötaråtgärder relaterade till djurens välbefinnande, såsom klocklippning, pälsrakning, tömning av analsäckar och andra liknande åtgärder

Att utföra ovan nämnda kirurgiska ingrepp, såsom kejsarsnitt eller operation av pyometra även på hundar, är nödvändigt om privata aktörer i området inte tar emot patienten. Alternativet till ingreppet är avlivning av djuret för att undvika onödigt lidande. Sterilisering av hundar och andra icke-akuta bukoperationer bidrar till att upprätthålla veterinärernas kompetens för ovan nämnda akuta ingrepp.

Ultraljudsundersökningar är en central del av modern diagnostik inom akuta veterinärtjänster och påverkar direkt behandlingsbesluten, vilket gör att de även i fortsättningen bör erbjudas som en del av Borgå miljöhälsovårds veterinärtjänster.

Att vägleda djurägare i korrekt grundläggande djurvård samt att erbjuda sådan service när ägaren inte själv klarar av att utföra dessa vårdåtgärderna förebygger sjukdomar och förhindrar onödigt lidande hos djuren.

Att erbjuda kompletterande tjänster i den föreslagna omfattningen stödjer personalens yrkeskompetens och upplevs även som etiskt meningsfullt. Möjligheten att utföra operationer bidrar till att upprätthålla och utveckla kliniska färdigheter, vilket är avgörande både för patientsäkerheten och personalens arbetsmotivation.

Miljöhälsosektionen

De kompletterande tjänsterna prissätts marknadsmässigt, och kunderna debiteras enligt de faktiska kostnader som uppstår för staden. Intäkterna från avgifterna beräknas uppgå till cirka 5 000 euro per år.

Miljöhälsovårdschefen:

Borgå miljöhälsovårds veterinärtjänster omfattar enligt 9 § i veterinärvårdslagen (285/2023) alla åtgärder som anges i lagens 8 §. Organiseringsansvaret täcker veterinärtjänster som är nödvändiga med tanke på det allmänna intresset och säkerställer att helheten av uppgifter inom veterinärvården kan skötas.

Borgå miljöhälsovårds tjänsteutbud inom veterinärvården inkluderar dessutom ett begränsat antal kompletterande marknadsmässiga tjänster, vilket i sin tur bidrar till att helheten av uppgifter inom veterinärvården kan skötas.

Miljöhälsosektionen

5

Miljöhälsosektionens budget för år 2026 och ekonomiplan för åren 2027–2028

Miljöhälsosektionen 18.09.2025

1097/02.02.02/2025

Beredning och tilläggsuppgifter
ekonomiexpert Riku Muurinen
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Enligt kommunallagen ska fullmäktige före slutet av året godkänna en budget för följande kalenderår och en ekonomiplan för tre eller flera år.

Budgetåret är planperiodens första år och i budgeten godkänns målen för sektorernas verksamhet och ekonomi samt anslag för driftsekonomin och investeringar. I samband med budgeten godkänner fullmäktige dessutom andra bindande direktiv så som bindingsnivåer.

Efter att stadsfullmäktige har fastställt budgeten ska budgeten och de bindande mål som fastställs i budgeten följas i verksamheten och skötseln av ekonomin. Stadsstyrelsen har gett anvisningar för upprättandet av budgeten, som också innehåller budgetramar för nästa år.

Enligt budgeten för 2026 är Miljöhälsosektionens verksamhetsintäkter 2 160 484 euro, vilket är 7,9 % mer än i budgeten för 2025. Enligt budgeten är sektionens verksamhetsutgifter 3 081 401 euro, vilket är 2,1 % mer än i budgeten för 2025.

Förslaget till budget och ekonomiplan för den verksamhet som hör under nämnden finns som bilaga. Förslaget innehåller budgetens textdel samt förslag till anslag för driftsekonomin.

Bilaga: Miljöhälsosektionens förslag till budget och ekonomiplan för åren 2026–2028

Miljöhälsovårdschefen:

Miljöhälsosektionen beslutar

1

att notera lägesrapporten om förberedelserna av budgeten för 2025

2

att vidarebefordra beslutet till Borgå tillstånds- och tillsynsnämnd

Miljöhälsosektionen

3
att omedelbart kontrollera paragrafen

Miljöhälsosektionen
Miljöhälsosektionen

§ 85

6

Besvär över regionförvaltningsverkets beslut om skyldighet att iståndsätta grannens borrhunn i Sibbo / svar till Vasa förvaltningsdomstol

Miljöhälsosektionen 17.10.2024 § 85

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoskyddsplanerare Maarit Lönnroth
fornamn.efternamn@borga.fi

Regionförvaltningsverket ber miljöhälsovården i Borgå stad om ett utlåtande om ansökan om ersättning av men som förorsakats av borring av en borrhunn i Sibbo samt om motpartens förklaring senast 27.9.2024. För utlåtandet beviljades tilläggstid till 18.10.2024. Utlåtandet ska sändas till regionförvaltningsverket via e-tjänsten (avi.fi/sahkoiset-lomakkeet). Utlåtandet kan också skickas per e-post till ymparistoluvat.etela@avi.fi. Ärendets diarienummer är **ESAVI/44071/2023**.

Ansökan om ersättning gäller borring av en borrhunn på fastigheten 753-412-8-3 Vilhemsberg. Enligt ansökan har borringen förorsakat men för ägaren av grannfastigheten 753-412-8-4 Taimela. Sökanden kräver att borrhunnen, hushållsvattnet och systemet för hushållsvatten sätts i sådant skick som de var i innan den ovan nämnda brunnen borrades. I kompletteringarna framgår också de krävda euromässiga ersättningsbeloppen.

Ägaren av fastigheten Taimela har 23.4.2021 tagit kontakt med Miljöhälsovården i Borgå p.g.a. misstanke om förorening av brunns-vatten. Miljöhälsovården har utrett ärendet bl.a. med Miljövården i Sibbo, ägaren för fastigheten Vilhelmsberg och Talman Energia-poraus Oy. Man kom överens med parterna att myndighetsprover tas från båda brunnarna för att utreda en eventuell sanitär olägenhet. Tjänstehavaren inom miljö- och hälsoskyddet tog vattenprover 10.5.2021 i köket hos fastigheten Taimela och från utomhuskranen hos fastigheten Vilhelmsberg, eftersom vattnet från den nya brunnen inte hade letts till fastigheten. Ur proverna undersöktes variabler som förknippas med vattnets användbarhet enligt STMa 401/2001 bilaga II. Konsulten som fastigheten Taimela använde föreslog att man borde undersöka vattnets fasta substanser. Dessa nämns dock inte i hälsoskyddslagstiftningen och deras hälsobaserade gränsvärden är okända, så de har inte undersökts i dessa myndighetsprover. Resultaten från båda brunnvattensproverna fyllde kvalitetskraven enligt STMa 401/2001 och huvudsakligen också andra kvalitetsrekommendationer. Färgtalet i brunns-vattnet på fastigheten Taimela och grumligheten på fastigheten Vilhelmsberg översteg en aning förordningens kvalitetsmål. Dessa

Miljöhälsosektionen
Miljöhälsosektionen

§ 85

avvikelser kan dock inte avses förorsaka sanitär olägenhet. Eftersom tidigare intyg om undersökning av vatten i brunnen som misstänks vara förorenad inte fanns tillgänglig kunde man inte uppskatta vattenkvalitetens eventuella förändring. Miljöhälsovården gav allmänna anvisningar om bruket av fastigheternas brunnsvatten.

Lagstiftning som tillämpats i ärendets behandling

Hälsoskyddslag 763/1994 20§, 51§

Social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskrav på och kontrollundersökning av hushållsvatten i små enheter 401/2001 4 § och 7 §

Miljöhälsovårdschefen:

Miljöhälsosektionen beslutar ge följande utlåtande i ärendet:

Miljöhälsovården har inte upptäckt sådan avvikelse i brunnsvattens kvalitet som skulle förorsaka sanitär olägenhet. Miljöhälsosektionen tar inte ställning till ersättningsskyldigheten.

Paragrafen justeras genast.

Beslut:

Miljöhälsosektionen beslutade enhälligt att avge följande utlåtande i ärendet:

Miljöhälsovården har inte upptäckt sådan avvikelse i brunnsvattens kvalitet som skulle förorsaka sanitär olägenhet. Miljöhälsosektionen tar inte ställning till ersättningsskyldigheten.

Paragrafen justerades genast.

Miljöhälsosektionen 18.09.2025
2161/11.05.02.08/2024

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoskyddsplanerare Maarit Lönnroth
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Miljöhälsosektionen
Miljöhälsosektionen

§ 85

Vasa förvaltningsdomstol bereder tillfälle att ge ett skriftligt bemötande av besvär som anförts av ägaren till fastighet 753-412-8-3 och som gäller Regionförvaltningsverket i Södra Finlands beslut 202/2025 med anknytning till ersättningsansökan ESAVI/44071/2023. Bemötandet ska sändas till förvaltningsdomstolen i elektroniskt format (vaasa.hao@oikeus.fi). Ärendets diarienummer är 1046/2025.

Ägaren till fastigheten 753-412-8-3 Vilhemsberg förpliktas i RFV:s beslut låta underhålla och istandsätta grannfastighetens borrhunn och låta rengöra dess hushållsvattensystem eller i andra hand låta bygga en ny brunn där.

Ägaren till fastigheten 753-412-8-3 Vilhemsberg anser att det för fullgörandet av förpliktelsen är nödvändigt att myndigheten utfärdar närmare föreskrifter om förfaringssätten för genomförande av åtgärderna för att undvika en återvändsgränd av nuvarande slag, där hinder för pumplyft i praktiken har hindrat underhållet. Det bör krävas ett skriftligt avtal mellan den ersättningsberättigade och den förpliktade om valet av entreprenör och verksamhetssätt, om informationsflödet mellan entreprenören och parterna, om tidsplaner samt om hinderfri tillgång för den som utför arbetet till arbetsobjektet.

Miljöhälsovärdschefen:

Miljöhälsosektionen ger inget bemötande i ärendet.

Miljöhälsosektionen
Miljöhälsosektionen

§ 103

7

Besvär över Regionförvaltningsverket i Södra Finlands beslut 6.6.2025 nr 182/2025 som gäller miljötillstånd för förbränningsanläggning för farligt avfall och tillstånd att inleda verksamheten i Vanda / Utlåtande till Vasa förvaltningsdomstol

Miljöhälsosektionen 14.11.2024 § 104

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoskyddsplanerare Hanna Sivén
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Regionförvaltningsverket i Södra Finland begär Sibbo kommuns hälsoskyddsmyndighets utlåtande om Vanda Energi Ab:s miljötillståndsansökan och tillstånd att inleda driften av förbränningsanläggningen för farligt avfall. Utlåtandet ska sändas till regionförvaltningsverket senast 27.11.2024 via e-tjänsten (avi.fi/sahkoiset-lomakkeet). I utlåtandet ska ärendets diarienummer ESAVI/32124/2024 nämnas. Kungörelsen och ansökningshandlingarna finns i elektronisk form på adressen ylupa.avi.fi.

Vanda Energi Ab ansöker om miljötillstånd och om tillstånd enligt 199 § i miljöskyddslagen att inleda driften av en ny förbränningsanläggning för farligt avfall (HWP-anläggning/ögtemperatur-anläggning). Förbränningsanläggningen byggs på Vanda Energi Ab:s anläggningsområde för avfallskraftverk i Långmossebergen i östra Vanda (adress Långmossvägen 10, Vanda, fastighet 92-92-201-2), i korsningen mellan Ring III och Borgåleden. På anläggningsområdet finns Vanda Energis avfallskraftverk som togs i drift 2014 och dess utbyggnad som togs i drift 2022. Enligt planerna ska förbränningsanläggningen för farligt avfall tas i drift år 2025.

Vanda avfallskraftverks område har i detaljplanen anvisats som kvartersområde för byggnader och anläggningar som betjänar samhällsteknisk försörjning (ET), där det får placeras anläggningar för energiproduktion, såsom logistikområden för avfallskraftverk och biodrivmedel, samt anläggningar och byggnader som betjänar funktionerna samt kontorslokaler i anslutning till verksamheten. Den närmaste bosättningen finns i Vanda och Helsingfors. Avståndet till gränsen mot Sibbo är över 4 kilometer.

Förbränningsanläggningen för farligt avfall kommer att ha en trumugn, en efterförbränningskammare och en värmeåtervinningspanna som placeras i en ny separat byggnad som byggs för dem. Förbränningsanläggningen med hjälputrymmen är en självständig produktionsenhet med mottagnings- och lagerutrymmen för avfall, en värmeproduktionsenhet med reningssystem samt en egen skorsten. Anläggningens bränsleeffekt är sammanlagt 32 MW och

behandlingskapaciteten för avfall 45 000 ton/a farligt avfall, vilket producerar ca 288 GWh/a värme när man också beaktar den spillvärme som återvinns vid rökgasreningen. Som start- och stödbränsle för förbränningsanläggningen används naturgas eller lätt brännolja. Det avfall som förbränns i trumugnen är icke återvinningsbart, dvs. det kan endast återvinnas som energi.

Det farliga avfall som tas emot är fast, flytande och pastaliknade avfall från processer som uppkommer inom olika industrisektorer och hushåll, såsom läkemedel, spilloljor, oljefilter, målarfärg, lösningsmedel, lim och lacker samt sjukhusavfall. Dessutom kan avfall som klassificerats som sedvanligt brännas i förbränningsanläggningen, såsom t.ex. sådana avfallsfraktioner med vilka man vill att mottagningen ska ske enligt kraven som förbränningsanläggningen för farligt avfall ställer.

Lämpligheten av det avfall som levereras till anläggningen säkerställs noggrant i förväg och i trumugnen behandlas inte avfall som är mycket farligt för människor eller för behandlingen, såsom projektiler, sprängämnen eller strålende avfall. Avfallet transporteras till anläggningen med lastbilar och tankbilar. Det fasta avfallet tas emot och lagras i en bunker eller i ett lager för styckegods och det flytande och pastaliknande avfallet lagras i behållare från vilka det pumpas till förbränningsprocessen. Avfall lagras egentligen inte i anläggningen utan anläggningen har på en gång endast ett sådant lager som möjliggör en säker och kontrollerad drift vid anläggningen.

Avfallet förbränns i en trumugn och en efterbränningskammare. Från efterbränningskammaren leds rökgaserna till värmeåtervinningspannan och därifrån vidare till rökgasrening. I värmeåtervinningspannan produceras lågtrycksånga som leds till värmeväxlare där värmeinnehållet överförs till fjärrvärmenätet. Förbränningsanläggningen ansluts till Vanda stads vatten- och avloppssystem. Vid anläggningen används vatten i processen och som hushållsvatten ca 8 500 m³/a. Från förbränningsanläggningen leder man till avloppet allt hushållsavloppsvatten, renat rökgaskondens-vatten och oförorenat process- och dagvatten via sand- och oljeavskiljare. Takvattnet från byggnaderna leds till en fördröjningstank för regn- och dagvatten som finns på Vanda avfallskraftverks anläggningsområde. Därifrån leds vattnet till ett öppet dike och vidare till Westerkulla å och havet. Fördröjnings-bassängen har dimensionerats med beaktande av det värsta scenariot med brand vid Vanda avfallskraftverk.

Utsläppet av kväveoxider till luften från förbränningsanläggningen minskas med förbränningstekniska metoder och vid behov genom att ammoniakvatten eller urea matas in i förbränningskammaren. Utsläppen av svaveldioxid, väteklorid och vätefluorid till luften

Miljöhälsosektionen
Miljöhälsosektionen

§ 103

minskas genom att de binds till kalciumföreningar. Utsläppen av kvicksilver, dioxin och furaner minskas genom att de binds till aktivt kol. Partikelutsläppen minskas med ett slangfilter. Från slangfiltret leds rökgasen till en rökgasrenare där värmeenergi tas tillvara från rökgasen. Slutligen leds rökgaserna ut i luften genom en 70 m hög skorsten. Förbränningsanläggningens utsläpp till luften är cirka 50 ton/a kväveoxider, cirka 12 ton/a svaveldioxid och cirka 2 ton/a partiklar. Utsläppen till luften innehåller också klorväte, fluorväte, kvicksilver och metaller.

En spridningsmodell har använts för kalkylen av hur rökgasutsläppen från förbränningsanläggningen påverkar luftkvaliteten. Enligt resultaten är koncentrationerna av luftföroreningar i andningsluften från driften av förbränningsanläggningen för farligt avfall mycket lägre än de riktvärden som statsrådet fastställt för förebyggande av sanitära olägenheter (SRb 480/96), när förbränningsanläggningen har en 70 meter hög skorsten. Koncentrationerna av luftföroreningar i andningsluften från förbränningsanläggningen för farligt avfall samt från Vanda avfallskraftverk och den utvidgning av avfallskraftverket som håller på att byggas kommer också att vara klart lägre än de riktvärden (SRb 480/96) som statsrådet fastställt för förebyggande av sanitära olägenheter. De gränsvärden och riktvärden som fastställts för koncentrationerna av svaveldioxid, kväveoxider och partiklar i utomhusluften underskrids både inom och utanför anläggningsområdet. Enligt spridningsmodellen ligger den genomsnittliga årskoncentrationen i utomhusluften av metallutsläppen från förbränningsanläggningen för farligt avfall och Vanda avfallskraftverk (Sb + As + Pb + Cr + Co + Cu + Mn + Ni + V) klart under målvärdet per metall. Utsläppen av dioxin och furaner från förbränningsanläggningar för farligt avfall är små och den koncentration i utomhusluften som dessa orsakar ligger klart under WHO:s rekommenderade värde. Fluoridhalten i utomhusluften till följd av utsläpp från förbränningsanläggningen för farligt avfall ligger klart under WHO:s rekommenderade koncentration.

Trafiken inom Vanda avfallskraftverksområde ökar från nuvarande 220 fordon till cirka 240 fordon per dygn. Enligt bullermodelleringsresultaten orsakar förbränningsanläggningen för farligt avfall och trafiken i anslutning till dess verksamhet inget betydande miljöbuller i området. Förbränningsanläggningens apparatur finns i regel i anläggningsbyggnader, och väggkonstruktionerna förhindrar spridning av buller.

Vid rening och kondensering samt vattenbehandling av rökgasen från förbränningsanläggningen för farligt avfall används kemikalier, framför allt kalciumoxid, ammoniakvatten och natriumhydroxid. Eventuella miljörisker som orsakas av driften av förbrännings-

Miljöhälsosektionen
Miljöhälsosektionen

§ 103

anläggningen för farligt avfall är utsläpp till miljön av flytande farligt avfall eller kemikalier, brand och explosion. Sökanden har förberett sig för riskerna med hjälp av alarmautomatik, automatiska släckningssystem, övervakning samt anvisningar och planer.

Driften och underhållet av förbränningsanläggningen för farligt avfall samt produktionstekniken kommer att representera bästa tillgängliga teknik för att förebygga förorening av miljön. Verksamheten, utsläppen och miljökonsekvenserna övervakas på ett sätt som myndigheten godkänner.

Miljöhälsovårdschefen:

Miljöhälsosektionen beslutar ge följande utlåtande i ärendet:

Vid produktionsstörningar ska anläggningen ha tillräckliga och säkra mellanlagringsmöjligheter för avfallspartier som kommer via transporten.

Om mellanlagring behövs, ska avfallspartierna förvaras på ett sakligt sätt så att de inte orsakar olägenheter för hälsan eller trivseln på lagringsobjektet eller under transporterarna.

Verksamheten får inte orsaka sanitär olägenhet eller försämring av trivseln för bosättningen, exempelvis genom buller, lukt eller försämrade luftkvalitet.

I störningssituationer ska olägenheterna minimeras. Vid störningar ska särskild uppmärksamhet fästas vid information till invånarna.

Miljöhälsosektionen har inget annat att anmärka i ärendet.

Beslut:
Förslaget godkändes.

Miljöhälsosektionen 18.09.2025
2538/11.05.02.08/2024

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoskyddsplanerare Hanna Sivén

Miljöhälsosektionen
Miljöhälsosektionen

§ 103

fornamn.efternamn@borga.fi

Vasa förvaltningsdomstol begär utlåtande av miljöhälsovården i Borgå stad om besvär över Regionförvaltningsverket i Södra Finlands beslut 6.6.2025 nr 182/2025 som gäller miljötilstånd för förbränningsanläggning för farligt avfall och tillstånd att inleda verksamheten i Vanda. Tillståndet ansöks av Vanda Energi Ab. Besvären anförs av Vaarala-Rajakylä Asukasyhdistys ry, Vesiluonnon puolesta ry och tre privatpersoner.

Utlåtandet bör sändas till förvaltningsdomstolen senast 29.9.2025, helst elektroniskt (vaasa.hao@oikeus.fi) eller i andra hand per post. Ärendets diarienummer 777/2025 bör anges i utlåtandet.

ÄNDRINGSSÖKANDENS KRAV:

FÖRBUD MOT ATT INLEDA VERKSAMHET

Vi kräver att ärendet gällande tillståndet att inleda verksamheten ska avgöras genom ett brådskande interimistiskt avgörande så att tillståndet att inleda verksamheten ska avslås innan miljötilståndet har vunnit laga kraft. Vi begär ett brådskande interimistiskt avgörande genom vilket inledandet av verksamheten förbjuds. Verksamheten skulle omintetgöra ändringssökandet.

SEKUNDÄRT YRKANDE

Om rätten inte omedelbart kan besluta om ett permanent förbud att inleda verksamheten kräver vi ett tills vidare gällande förbud att inleda verksamheten tills besvärstiden har gått ut och rätten har hunnit meddela sitt beslut om ett eventuellt permanent förbud att inleda verksamheten.

MOTIVERING:

Ärendet är mycket brådskande. Bolaget har meddelat att det startar provbränning av farligt avfall under midsommarveckan 2025. Vi anser att inledandet av verksamheten strider mot följande lagrum:

199 § i miljöskyddslagen: Inledandet får inte göra ändringssökandet onödigt. Det kan vara oåterkalleligt att förorena grundvattnet och/eller marken eller att äventyra hälsan i händelse av en olycka eller genom förorening av miljön.

6 § i förvaltningslagen: Inledande utan ett lagakraftvunnet tillstånd kan leda till ett förfarande som är osakligt i förhållande till allmänna och enskilda intressen.

Dessutom är ändringssökandena oroliga för det farliga avfallens inverkan på miljö och hälsa. Enligt ändringssökandena skulle anläggningens verksamhet orsaka en allvarlig sanitär olägenhet och

Miljöhälsosektionen
Miljöhälsosektionen

§ 103

medföra en stor risk för dödsfall samt förorena miljön med bioackumulerande skadliga ämnen, vilket är oåterkalleligt. Enligt ändringssökandena är det fråga om blandning av reaktivt farligt avfall med oförutsägbara konsekvenser och det skulle vara en experimentell process. Att inleda verksamheten skulle strida mot försiktighetsprincipen i miljöskyddslagen. Enligt ändringssökandena upprepas här de fel som redan en gång upptäcktes i Vasa förvaltningsdomstol och som gör att tillstånd att inleda verksamheten inte kan beviljas.

Miljöhälsovårdschefen:

Miljöhälsosektionen beslutar ge följande utlåtande i ärendet:
Miljöhälsosektionen har inget att tillägga till sitt tidigare utlåtande.

Paragrafen justeras genast.

Miljöhälsosektionen

8

För kännedom

Miljöhälsosektionen 18.09.2025
99/11.05.00.00/2025

Vasa förvaltningsdomstols beslut 25.8.2025, besvär i miljötillstånds-
ärende, Lapträsk kommun

NTM-centralens beslut 14.8.2025 Godkännande av sådana tillsyns-
planer för kartläggning av grumlighet vid muddertippning till havs
som ingår i det gemensamma kontrollprogrammet för huvudstads-
regionens havsområde

Regionförvaltningsverket i Södra Finland (ESAVI) 13.8.2025 Ändring
av miljötillståndet för Sköldviks materialcenter och tillstånd att inleda
verksamheten, Rosk'n Roll Oy Ab

Regionförvaltningsverket i Södra Finland (ESAVI) 14.8.2025 Ändring
av miljötillståndet för raffinaderiet i Borgå och tillstånd att inleda
verksamheten, Borgå, Neste Abp

Askolas byggnads- och miljösektions beslut 28.8.2025, Viiskivi Oy:s
miljötillstånd

Nivos Kiselalger i Svartsån i Mäntsälä och bottendjursrapporter 2024

Intyg augusti 2025

Miljöhälsovårdschefen:

Miljöhälsosektionen antecknar dokumenten för kännedom.